

ವಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ:

1. ವಿದೇಶೀಯಂನ್ನ ಕಂಡರೆ ಇಂಥ ತಾತ್ವಾರ ಏಕೆ? 4
 2. ಪರಿಣಾಮದ ಕಲ್ನೆಯು ಇಲ್ಲದ್ದು ಭಾರೀ ತಪ್ಪಾಯಿತು 3
 3. ವೇವವನ್ನ ಬದಲಿಸುತ್ತು ಲೋಕ ಇರುವುದು ಆಕೆಯ ಒಂದು ದಶಟಿ 3
 4. ಶಾಸನ ರೀತ್ಯಾ ಮಂಜೂರಾದದ್ದು 'ತಿಂಗಳ ಉಟ'ದ ಗೌರವಧನ 4
 5. ಜ್ಞಾತೀಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈತ ಒಳ್ಳಿಯ ಸಂಗಡಿಗ 4
 6. ಹರಿದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಂದ 'ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾಗ್'ದ ಹ್ಯಾನ್ ದೂರ 4
 7. 'ಅಡವಿಯ ಅರಸ'ನಲ್ಲಿದ್ದೂ ಬಿಸಿಗೆ ಕರಗಿ ಅಡಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವುದೇ? 4
 8. ಕಲ್ಪದ ನೀರಿನಿಲ್ಲೂ ಇಡೆನು ಹೋಳಿ, ಕಸ? 3
 9. ತಂಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಧೂ ಹೋಗಿ ಬರಿಸುವ ಮಾಡಕ ವಸ್ತು 3
 10. ಕಾಡನ್ನ ಕಂಡು ಬರಲು ತಕ್ಕ ಸುಲೋಚನ 4
 ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ:

1. ವೇದಿಕೆಯನ್ನ ಪರಿದೋಷನೆ ಹೋಸ ಹಾದಿಗಳು ಗೋಚರ 3
 2. ನೋವಿಲ್ಲಿದಂತೆ ಮಾಡುವ ಈ ಕೆಡಿತ್ತಾ ಕುಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೋಸತನ? 3
 3. ಆಕೆ ಪದೆದ ಪಾರಿತೋಽವಕದ ಹೋಳಪು ನೋಡಿದಿರಾ? 3
 4. ಮನ ಮೆಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿನಯಿಲೀಲತೆ 3
 5. ಮಹಾನ್ ವೃಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದರು ಆತನ ಮಾತೆಯ ತಂದೆ 4
 6. ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹೀಗೊಂದು ಹೋಸ ಬಗೆ 4
 7. ಜಂಬವೆನೂ ಇಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೇ ತುಂಬ ಕೊರತೆ 4
 8. ಆಗಂತುಕರನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿ 'ಲಕ್ಷ್ಯ ಗಂಡ' 4
 9. ಎಂಥ ದುಷ್ಪರನ್ನ ಕೆಳಕಾಕಬಲ್ಲಿಂಥ ದ್ಯುರ್ಯ ಆಕೆಂದೆ 3
 10. ಕುಸುಮಗಳನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮುಂಜಾನೆಯೇ ಸರಿ 3
 11. ಭಾರೀ ಶಂಖಿದೋಳಿಗೆ ಅಡಗಿ ಪುಳಿತಿದೆ ನೋಡಿ ಬಿಲವಾಸಿ 3
 12. ಆಗಂತುಕರನ್ನ ಕಂಡರೇ ಆಕೆಗೆ ಹೆದರಿಕೆ 3

24-10-2019 ಉತ್ತರಗಳು

ವಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ:

1. ಉದ್ದೇಶ 3. ಅರಸ (=ಅರಸ) 4. ಮಹತ್ವ 6. ತರುಲತೆ 7. ವಿತರಕ 9. ರುಣಮುಕ್ತಿ (= ಮುಣಮುಕ್ತಿ) 1. ಮನೀಯ 15. ವಜನ 16. ದುಮಾನ 17. ಮಸ್ತಕ
 ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ:
1. ಉಸುರು (=ಹೆಣು) 2. ಶಮನ 3. ಅನಲ 5. ತ್ವರಿತ 6. ತಳಿರು 8. ಕಲಾಯ 10. ಮುಸುವ =ಮುಸಿಯ) 12. ಮಲೀನ 13. ಜನುಮ 14. ಮುದುಕ

ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲು: ಏನು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ?

ಗೆದ್ದಲು. ಹಿಡುಗನ ಕೀಟವಾಗಿ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಚಿತ. ಆದರೆ ಅದರ ಬದುಕಿನ ಅದ್ಯತಗಳೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ ಅಪರಿಚಿತ. ಈಗೆ ಸುಮಾರು 25 ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರಿಂದಿ, 3000ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಭೇದಗಳಾಗಿ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿರುವ ಗೆದ್ದಲು ದ್ವಾರ್ಣ ಶತ್ರ್ಯೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಹೆತ್ತಿಗಿನ ಶರೀರದ, ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಕೀಟ. ಅದರ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದಾಗಿ 'ಬಿಳಿ ಇರುವೆ' ಎಂದೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕರೆಯಲುಪಡುವ ಗೆದ್ದಲು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಜಿರಳೆಗಳ ಅತಿ ಸನ್ವಹದ ಸಂಖಿಯಾಗಿ ಬೆಳಕಿನ ಅಗ್ತ್ಯೇವಿಲ್ಲದ, ಬಿಳಿಲನ್ನ ಸಹಿಸಿದ, ಹಾಗಾಗಿ ನೆಲದೋಳಗೇ ಸಂಸಾರ ಹೂಡುವ ಈ ಕೀಟಕುಂಬಂ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೋಟಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ 'ಹುತ್ತ' (ಚಿತ್ರ 2) ಅದೊಂದು ಅದ್ದುತ್ತ ನಿರ್ಮಿತಿ. ನೆಲದ ಆಳದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಇಂಥ ಪ್ರತಿ 'ಮನೆಯೋಳಗೂ ಬಂದು ರಾಣಿ, ಬಂದು ರಾಜ, ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಸೈನಿಕರು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರು ಹಾಗೆ ಒಟ್ಟು ಕಿಂಬಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯ 'ಜನಸಂಖ್ಯೆ' ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇಂಥ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಹಬಳ್ಳಿಗೆ ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲ್ಲಿನದೇ ಸರ್ವ ವಿಧ ನಿರ್ದೇಶನ, ನಿಯಂತ್ರಣ. ಗೆದ್ದಲು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಇಡೀ ಕೀಟಲೋಕದಲ್ಲೇ, ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲಿನ ಪರಮ ವಿಸ್ತೃಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಹಲವಾರು. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ: *ಗೆದ್ದಲುಗಳ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳಿಲ್ಲೂ ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲ್ಲಿನದೇ ಅತ್ಯಂತ ದ್ವೈತ್ಯ ಗಾತ್ರ: ಸೈನಿಕರ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರ ಹತ್ತಾರು ಪಟ್ಟು ಗಾತ್ರ (ಚಿತ್ರ 1 ಮತ್ತು 3ರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿ). ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲ್ಲಿನ ಶರೀರದ ಹಿಂಬಿದಿಯಂತಾ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಂದರೆ ರಾಣಿ ನಡೆದಾಡುವುದು ಇರಲಿ, ಅಲುಗಾಡುವುದೂ ಅಸಾಧ್ಯ! ವಿಶೇಷ ಕೋಟಿಯೋಂದರಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಉಳಿವ ರಾಣಿಯನ್ನ ನೂರಾರು ಕೆಲಸಗಾರರು ಮುತ್ತಿ ನಿತ್ಯ ಸರ್ವ ವಿಧ ನೇವೆಗಳನ್ನೂ ಬದಿಸುತ್ತವೆ. ಬಾಯಿಗೇ ಆಹಾರ ಉಣಿ, ಶರೀರವನ್ನ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿಡುತ್ತವೆ.

* ಗೆದ್ದಲು ರಾಣಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ 'ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವ ಜೀವಂತ ಯಂತ್ರ'! ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲು ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ದಿನವಿಡಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ನೆಕಂಡ್ ಗೆ ಬಂದರಂತೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ, ದಿನಕ್ಕೆ 30,000 ಮೊಟ್ಟೆಗಳು! ರಾಣಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರು ಪ್ರತಿ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಆಗಿಂದಾಗಲೇ ಗೂಡಿನ ವಿಶೇಷ ಕೊರಡಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ.

* ಗೆದ್ದಲುಗಳ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲ್ಲಿನದೇ ಅತ್ಯಂತ ಹಚ್ಚು ಆಯುಷ್ಯ ಕೂಡ. ಇಡೀ ಕೀಟ ಸಾಮರ್ಪಣೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲ್ಲಿನಮ್ಮೆ ದೀರ್ಘಾಯಂತ್ರಿ ಇನ್ನಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲಿನ ಕಿಂಬಿ ಅಯುಷ್ಯ 15 ವರ್ಷ; ಗರಿಷ್ಠ 50 ವರ್ಷ. ಕೆಲಸಗಾರರು ಮತ್ತು ಸೈನಿಕರು ಗರಿಷ್ಠ ಏರಡೆ ವರ್ಷ! ಹಾಗಾಗಿ ತನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಳೆಂಟು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂ, ಒಟ್ಟು ಕೋಟಿಯಾಂತರ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೇಡುವ 'ಮಹಾಮಾತೆ'ಯಾಗಿರುವುದೂ ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ನಿಶ್ಚಯದಲ್ಲಿ. ರಾಣಿ ಮೃತವಾದೊಡನೆ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವೇ ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟು ನಿರ್ವಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

■ ಎನ್. ವಾಸುದೇವ್